

Dr.T.R Mohanty

ସମ୍ବନ୍ଧ - ୧୭

ନ. - ୪୨୩ (ଓଡ଼ିଆ ବୁଲେଟିନ)

Nodal Officer

ତାରିଖ- ୧୭.୦୪.୨୦୨୪

(ସୌଜନ୍ୟ – ଓୟୁଏଟି ସ୍ଥିତ କୃଷି ପାଣିପାଗ ଉପ ବିଭାଗ ଓ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ କୃଷି ନିର୍ଦ୍ଦେଶାଳୟ, ପ୍ରାଣୀପାଳନ ଓ ପ୍ରାଣୀ ଚିକିତ୍ସା ନିର୍ଦ୍ଦେଶାଳୟ ଓ ମତ୍ସ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାଳୟ)

ବିଶେଷ ସୂଚନା

- ❖ ଧାନ ଫସଲରେ କେଣ୍ଡା ବଢ଼ିବା ଅବସ୍ଥା, ପୁଲ ଉତ୍ତାପ ଆଦି ଫସଲର ସଂକଟ କାଳ ଏହି ସମୟରେ ଫସଲରେ ପାଣିର ଅଭାବ ଦେଖାଗଲେ ଅମଳ ବହୁ ପରିମାଣରେ କମିଯାଏ । ତେଣୁ ସଂକଟ କାଳରେ ନିଶ୍ଚିତ ଭାବେ ଜଳସେଚନ କରନ୍ତୁ ।
- ❖ ଆଖୁ ଗଛମୂଳ ଓଦା ରଖିବା ପାଇଁ ଶୁଖିଲା ପତ୍ର ଦ୍ଵାରା ନାଲି ଗୁଡ଼ିକୁ ଆଚ୍ଛାଦ କରନ୍ତୁ । ଗ୍ରୀଷ୍ମ ଋତୁରେ ଜଳାଭାବରୁ ଫସଲକୁ ରକ୍ଷା କରିବାପାଇଁ ଶତକଡା 4 ଭାଗ ପଟାସ୍ ସାର (1 ଲିଟର ପାଣିରେ 40 ଗ୍ରାମ୍ ପଟାସ୍ ସାର) ପତ୍ର ସିଂଚନ କରନ୍ତୁ ।
- ❖ ପନିପରିବା ଚାରା କୁ ଅଧିକ ତାପମାତ୍ରା ରୁ ରକ୍ଷା କରିବା ପାଇଁ ସନ୍ଧ୍ୟା ସମୟରେ ଲଗାନ୍ତୁ ।
- ❖ ଉଚ୍ଚ ତାପମାତ୍ରା ମକା ଫସଲର ଜଳ ଆବଶ୍ୟକତା କୁ ବଢ଼ାଇଦେଇଥାଏ । ଫସଲକୁ ଜଳସେଚନ କରନ୍ତୁ. କ୍ଷେତରେ ଛଅ ଘଣ୍ଟାରୁ ଅଧିକ ସମୟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଜଳ ସ୍ଥିର ରହିବାକୁ ଦିଅନ୍ତୁ ନାହିଁ ।
- ❖ ସିଂଚନ ପ୍ରଣାଳୀରେ ଜଳସେଚନ କଲେ ଉଚ୍ଚ ତାପମାତ୍ରାର ପ୍ରଭାବ କମାଯାଇପାରିବ ।
- ❖ ପାଣିର ଅଭାବ ଥିଲେ ଧାତିକୁ ଧାତି ଛାଡ଼ି ଜଳସେଚନ କରନ୍ତୁ । ଏହା ଦ୍ଵାରା ପ୍ରାୟ ଶତକଡା 50 ଭାଗ ପାଣି ସଂଚୟ କରାଯାଇ ପାରିବ ।
- ❖ ବାଲିଆ କିମ୍ବା ବାଲିଆ ଦୋରସା ମାଟିରେ ପାଣିର ଅପବ୍ୟବହାର କମାଇବା ପାଇଁ ଜଳସେଚନ ନାଲିରେ ପାଣି ମଡ଼ାଇବା ପୂର୍ବରୁ ପଲିଥିନ୍ ବିଛାଇ ଦିଅନ୍ତୁ ।
- ❖ ବର୍ତ୍ତମାନ ଦିନର ତାପମାତ୍ରା ବଢ଼ିବାର ସମ୍ଭାବନା ଥିବାରୁ ବାଇଗଣ ଓ ଚମାଟୋରେ ଝାଉଁଳାରୋଗର ପ୍ରାଦୁର୍ଭାବ ଦେଖା ଯାଇଛି । ଏହାର ଦମନ ପାଇଁ ପ୍ରତି 10 ଲିଟର ପାଣିରେ 1 ଗ୍ରାମ୍ ସ୍ଵେପ୍ସୋସାଇକ୍ଲିନ୍ ମିଶାଇ ମୂଳରେ ସିଂଚନ କରନ୍ତୁ ।
- ❖ ନଡ଼ିଆ ଗଛ ଚାରିପଟେ (1.8 ମିଟର ବ୍ୟାସାର୍ଦ୍ଧ) ପରିମିତ ନଡ଼ିଆ ପତ୍ର ବିଛାଇ ଦିଅନ୍ତୁ ।
- ❖ ନୂଆ କରି ପନିପରିବା ତଳି ରୋଉଥିଲେ ଦିନବେଳେ ତାଉପରେ କାଗଜ ଠୁଳା ରେ ଘୋଡ଼ାଇ ଦିଅନ୍ତୁ ।

ଧାନ(ଡାକୁଅ):

ଗନ୍ଧି ପୋକ ବା ଛଗୋଡ଼ିଆ ପୋକ

ଧାନ ଫସଲ ରେ ଗନ୍ଧି ପୋକ ବା ଛଗୋଡ଼ିଆ ପୋକ ର ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ଏକର ପ୍ରତି ୪୦୦-ମିଲି **Chlorpyrifos** ନାମକ କୀଟନାଶକ କିମ୍ବା ୪୦୦-ମିଲି **Malathion** ନାମକ କୀଟନାଶକ, ୨୦୦-ଲିଟର ପାଣିରେ ମିଶାଇ ସିଞ୍ଚନ କରନ୍ତୁ । ଏହା ବଦଳରେ ଏକର ପ୍ରତି ୧୦-କି.ଗ୍ରା. **Chlorpyrifos** କିମ୍ବା **Malathion** ଗୁଣ୍ଡ କୁ ସମାନ ଭାବରେ ସକାଳ ସମୟରେ ପବନ ହେଉନଥିବା ସମୟରେ ଫସଲ ଉପରେ ଡ଼ସ୍ପର ଦ୍ଵାରା ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ ।

ମାଟିଆ ଗୁଣ୍ଡି ପୋକ ବା ଚକଡ଼ା ଏବଂ ଧଳା ପିଠିଆ ଗଛ ଡିଆଁ ପୋକ

ବର୍ତ୍ତମାନ ସମୟରେ ଅଧିକ ତାପମାତ୍ରା ଓ ମଝିରେ ମଝିରେ କାଳ ବୈଶାଖୀ ବର୍ଷା ଯୋଗୁଁ ଧାନ ଫସଲରେ ମାଟିଆ ଗୁଣ୍ଡି ପୋକ ବା ଚକଡ଼ା ଏବଂ ଧଳା ପିଠିଆ ଗଛ ଡିଆଁ ପୋକ ଲାଗିବାର ସମ୍ଭାବନା ଅଛି। ପ୍ରାଥମିକ ଅବସ୍ଥା ରେ ବୁଦା ପ୍ରତି ୫ ରୁ ୧୦ ଟି ପୋକ ଦେଖାଗଲେ ୨୦୦ ମିଲି ନିମ୍ନ ଆଧାରିତ କୀଟନାଶକ, ୧୫୦୦ppm **Azadirachtin** କୁ ୨୦୦ ଲିଟର ପାଣିରେ ମିଶାଇ ସିଞ୍ଚନ କରନ୍ତୁ । ରାସାୟନିକ ଉପାୟ ରେ ଏହି ପୋକ ଗୁଣ୍ଡିକ ର ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ଏକର ପ୍ରତି ୧୨୦-ଗ୍ରାମ **Pymetrozine** ନାମକ କୀଟନାଶକ କିମ୍ବା ୮୦-ଗ୍ରାମ **Dinotefuran** ନାମକ କୀଟନାଶକ କିମ୍ବା ୨୦-ଗ୍ରାମ **Flonicamid** ନାମକ କିମ୍ବା ୧୦୦-ମିଲି **Triflumezopyrim** ନାମକ କୀଟନାଶକ ୨୦୦ - ଲିଟର ପାଣିରେ ମିଶାଇ ବୁଦା ମୂଳ କୁ ଲକ୍ଷ କରି ସିଞ୍ଚନ କରନ୍ତୁ। ମାଟିଆ ଗୁଣ୍ଡି ପୋକ ବା ଚକଡ଼ା ପୋକ ପାଇଁ ଅନୁମୋଦିତ ୨ କୀଟନାଶକ ମଧ୍ୟରୁ ଯଉଟା ବି ଗୋଟିଏ କୁ ବାରମ୍ବାର ବ୍ୟବହାର ନ କରି ସଠିକ ମାତ୍ରା ରେ ଅଦଳ ବଦଳ କରି ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ ।

ବିରି ଓ ମୂଗ:

ଧୁଆଁପତ୍ର ଗୋଟି ପୋକ ବା କାଳିମୁଣ୍ଡି ପୋକ

ପୋକ ଗୁଡ଼ିକ ଗୋଟିଏ କିଆରି ରୁ ଅନ୍ୟ କିଆରି କୁ ନ ଯିବା ପାଇଁ ହିତ ରେ ଏକର ପ୍ରତି ୧୦-କିଲୋଗ୍ରାମ Chlorpyriphos ଗୁଣ୍ଡ କୀଟନାଶକ ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ । ଏହି ପୋକ ର ରାସାୟନିକ ଉପାୟରେ ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ଏକର ପ୍ରତି ୪୦୦-ମିଲି Novaluron ଓ Indoxacarb ର ମିଳିତ କୀଟନାଶକ କିମ୍ବା ୩୦୦- ମିଲି Lambda Cyhalothrin ନାମକ କୀଟନାଶକ କିମ୍ବା ୧୨୦-ଗ୍ରାମ Flubendiamide ନାମକ କୀଟନାଶକ, ୨୦୦-ଲିଟର ପାଣିରେ ମିଶାଇ ସିଂଚନ କରନ୍ତୁ।

ଚିନାବାଦାମ:

ଅମଳ ପରବର୍ତ୍ତୀ ଯତ୍ନ

ଅମଳ ପରେ ଚିନାବାଦାମ କୁ ପଲିଥିନ ଯୁକ୍ତ ବସ୍ତା ରେ ସାଇତି ରଖନ୍ତୁ। ପଲିଥିନ ଯୁକ୍ତ ବସ୍ତା ଭିତର କୁ ବାହାର ର ଆର୍ଦ୍ରତା ସହଜରେ ପଶି ପାରେ ନାହିଁ । ୩୦-କିଲୋଗ୍ରାମ ବିହନ ପାଇଁ ୨୫୦-ଗ୍ରାମ କାଲସିଅମ କ୍ଲୋରାଇଡ, ବସ୍ତା ଅନୁଯାଇ ଗୋଟିଏ ପ୍ଲାଷ୍ଟିକ ଡବା ରେ କନା ରେ ଝୁଲାଇ ଡବା ମୁହଁ ବନ୍ଦ କରି ବସ୍ତା ମଝିରେ ରଖନ୍ତୁ । ଡବା ଭିତର କୁ ବାୟୁପ୍ରବେଶ କରିବା ପାଇଁ ମୋଟା ଛୁଞ୍ଚି ଡବାର ଉପରି ଭାଗରେ କେତୋଟି କଣା କରନ୍ତୁ । ବସ୍ତା ର ମୁହଁ ବାନ୍ଧି ବସ୍ତା ଟିକୁ ସିଧା ଭାବରେ ବାୟୁ ଚଳାଚଳ କରୁଥିବା ଘରେ ସାଇତି ରଖିଲେ ବାଦାମ ର ଗଞ୍ଜା ଶକ୍ତି ୮-୧୦ ମାସ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସୁରକ୍ଷିତ ରହେ ।

ଆଖୁ

ଘାସୁଆ ରୁଗୁଡ଼ିଆ ରୋଗ

ଘାସୁଆ ରୁଗୁଡ଼ିଆ ରୋଗର ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ରୋଗ ବିହୀନ ଆଖୁ ବିହନ ଲଗାନ୍ତୁ । ଆକ୍ରାନ୍ତ ଗଛ କୁ ଓପାଡ଼ି ଦୂରରେ ପୋତି ନଷ୍ଟ କରି ଦିଅନ୍ତୁ । ଏହି ରୋଗ ର ବାହକ ଜଉ ପୋକ ର ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ଏକର ପ୍ରତି ୪୦ ଗ୍ରାମ Thiamethoxam ନାମକ କୀଟନାଶକ କିମ୍ବା ୫୦ ଗ୍ରାମ Acetamiprid ନାମକ କୀଟନାଶକ କିମ୍ବା ୬୦ ମି .ଲି.Imidacloprid ନାମକ କୀଟନାଶକ, ୨୦୦ ଲିଟର ପାଣି ରେ ମିଶାଇ ସିଞ୍ଚନ କରନ୍ତୁ ।

ବାଇଗଣ/ବିଲାତି ବାଇଗଣ:

ଧଳା ମାଛି

ବାଇଗଣ ଓ ବିଲାତି ବାଇଗଣ ଫସଲରେ ଧଳାମାଛି ର ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ଏକର ପ୍ରତି ୮-୧୦ ଟି ହଳଦିଆ ଆଠ ଯୁକ୍ତ ଯନ୍ତା ଲଗାନ୍ତୁ। ପ୍ରାଥମିକ ଅବସ୍ଥା ରେ ଏହି ପୋକ ର ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ଏକର ପ୍ରତି ୬୦୦ ମି.ଲି ନିମ୍ବ ଆଧାରିତ କୀଟନାଶକ ୧୫୦୦ ପିପିଏମ Azadirachtin କୁ ୨୦୦ ଲିଟର ପାଣି ରେ ମିଶାଇ ସିଂଚନ କରନ୍ତୁ। ରାସାୟନିକ ଉପାୟରେ ଟମାଟୋ ଫସଲରେ ଧଳା ମାଛି ର ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ଏକର ପ୍ରତି ୪୦ ଗ୍ରାମ Thiamethoxam ନାମକ କୀଟନାଶକ କିମ୍ବା ୨୦୦ ମିଲି Pyriproxifen ନାମକ କୀଟନାଶକ କିମ୍ବା ୨୫୦ ମିଲି Spiromesifen ନାମକ କୀଟନାଶକ, ୨୦୦ ଲିଟର ପାଣି ରେ ମିଶାଇ ସିଂଚନ କରନ୍ତୁ।

କଖାରୁ ଜାତୀୟ ପତ୍ତିପତ୍ତିବା:

ନିମ୍ବମୁଖୀ ପତ୍ତିପତ୍ତିବା ରୋଗ

ଏହି ରୋଗ ର ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ପ୍ରତି ଲିଟର ପାଣି ରେ ୩-ଗ୍ରାମ Copper Hydroxide ନାମକ ଫିଙ୍ଗିନାଶକ କିମ୍ବା ପ୍ରତି ଲିଟର ପାଣି ରେ ୩-ଗ୍ରାମ Fosetyl -AL ନାମକ ଫିଙ୍ଗିନାଶକ କିମ୍ବା ପ୍ରତି ଲିଟର ପାଣି ରେ ୨-ଗ୍ରାମ Carbendazim ଏବଂ Mancozeb ର ମିଳିତ ଫିଙ୍ଗିନାଶକ, ମିଶାଇ ସିଂଚନ କରନ୍ତୁ ।

ଭେଣ୍ଡି

❖ ଭେଣ୍ଡି ଫସଲରେ ସାହେବୀ ରୋଗର ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ଏହାର ବାହକ ଧଳାମାଛି ର ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ନିହାତି ଜରୁରୀ । ସାହେବୀ ଆକ୍ରାନ୍ତ ଗଛ ଗୁଡ଼ିକୁ ଓପାଡ଼ି ଦୂରରେ ନଷ୍ଟ କରି ଦିଅନ୍ତୁ । ପ୍ରାଥମିକ ଅବସ୍ଥାରେ ଧଳାମାଛି ର ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ଏକର ପ୍ରତି ୬୦୦-ମିଲି ନିମ୍ବ ଆଧାରିତ କୀଟନାଶକ ୧୫୦୦ ppm କୁ ୨୦୦- ଲିଟର ପାଣିରେ ମିଶାଇ ସିଂଚନ କରନ୍ତୁ। ପୋକ ର ଆକ୍ରମଣ ଅଧିକ ଦେଖାଦେଲେ ରାସାୟନିକ ଉପାୟରେ ପୋକ ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ଏକର ପ୍ରତି ୪୦-ଗ୍ରାମ Thiamethoxam ନାମକ

କୀଟନାଶକ କିମ୍ବା ୫୦-ଗ୍ରାମ Acetamiprid ନାମକ କୀଟନାଶକ, ୨୦୦- ଲିଟର ପାଣି ରେ ମିଶାଇ ସିଂଚନ କରନ୍ତୁ ।

- ❖ ଭେଣ୍ଟି ଫସଲରେ ଧଳାମାଛିର ପ୍ରାଦୁର୍ଭାବ କମ କରିବା ପାଇଁ ବିହନ ବୁଣିବା ପୂର୍ବ ରୁ ପ୍ରତି କିଲୋଗ୍ରାମ ବିହନ ରେ ୭-ଗ୍ରାମ Imidacloprid ନାମକ କୀଟନାଶକ ମିଶାଇ ବିଶୋଧନ କରନ୍ତୁ। ଗଛ ୨-୩ ପତ୍ର ହେବା ଅବସ୍ଥା ରୁ ଏକର ପ୍ରତି ୮-୧୦ ଟି ହଳଦିଆ ଅଠାୟୁକ୍ତ ଯନ୍ତା ବସାନ୍ତୁ ।

ପୋଟଳ

ପୋଟଳ ଗଛ ବର୍ତ୍ତମାନ ଫୁଲ ଏବଂ ଫଳ ବହନ କରୁଥିବା ଅବସ୍ଥା ରେ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଘାସ କୁ ବାଛନ୍ତୁ ନାହିଁ । ଘାସ ରହିଲେ ତାହା ମାଟି ର ଆର୍ଦ୍ରତା ବଜାୟ ରଖୁଥାଏ ଏବଂ ପୋଟଳ ଲତା କୁ ତାହା (ଘାସ) ଉପରେ ମାଡିବା ପାଇଁ ସାହାଯ୍ୟ କରିଥାଏ, ଯାହାଦ୍ୱାରା ଫଳ ସିଧାସଳଖ ମାଟି ର ସଂସ୍ପର୍ଶ ରେ ଆସେନାହିଁ, ଯାହାକି ଫଳକୁ ସଜିବା ରୁ ରକ୍ଷା କରିଥାଏ ।

ପିଆଜ

ପିଆଜ ର ଅମଳ ପରେ ବେକ ଉପରୁ ୨.୫ ସେ.ମି ରଖି ଅଗ ଏବଂ ସମୁଦାୟ ଚେର କାଟି ଦିଅନ୍ତୁ । ଭଲ ପବନ ବାଜୁଥିବା ସିମେଣ୍ଟ ଚଟାଣ କୋଠରୀ ରେ ପିଆଜ କୁ ଶୁଖାଇ ମଝିରେ ମଝିରେ ଓଲଟପାଲଟ କଲେ ପିଆଜ ଶୀଘ୍ର ଶୁଖି ଯାଇଥାଏ। ଭଲ ଭାବରେ ଶୁଖୁଥିଲେ ଏବଂ ଠିକ ସମୟ ରେ ଅମଳ ହୋଇଥିବା ପିଆଜ କୁ ଅଧିକ ଦିନ ସାଇତି ରଖି ହୁଏ।

ଲଙ୍କା

ଫଳ ପତା ଓ ଆଗ ମରା ରୋଗ

ଲଙ୍କାମରିଚ ଫସଲ ରେ ଫଳ ପତା ଓ ଆଗ ମରା ରୋଗ ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ଏକର ପ୍ରତି ୫୦୦ ଗ୍ରାମ Propineb ୭୦ % WP କିମ୍ବା ୧୦୦ ମିଲି Difenconazole ୨୫ % EC କିମ୍ବା ୧୦୦ ମିଲି Azoxystrobin ୨୩ % SC, ୨୦୦ ଲିଟର ପାଣି ରେ ମିଶାଇ ସିଞ୍ଚନ କରନ୍ତୁ। ପ୍ରଥମ ଫିଙ୍ଗିନାଶକ ଫୁଲ ଆସିବା ପୂର୍ବରୁ ଓ ଦ୍ୱିତୀୟ ଟି ଫଳ ଆସିବା ପରେ ସିଂଚନ କରନ୍ତୁ ।

କଦଳୀ:

ପତ୍ରଦାଗ ବା ସିଗାଟୋକା ରୋଗ

କଦଳୀ ରେ ପତ୍ରଦାଗ ବା ସିଗାଟୋକା ରୋଗ ର ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ପ୍ରତି ୧୦- ଲିଟର ପାଣିରେ ୧୦-ଗ୍ରାମ Carbendazim ନାମକ ଫିଙ୍ଗିନାଶକ କିମ୍ବା ୩୦ ଗ୍ରାମ chlorothalonil ନାମକ ଫିଙ୍ଗିନାଶକ, ମିଶାଇ ଗଛ ଲଗାଇବାର ୪ ମାସ ପରେ ୧ ମାସ ଅନ୍ତରରେ ଦୁଇ ରୁ ତିନି ଥର ସିଂଚନ କରନ୍ତୁ ।

ଆମ୍ବ

ଆମ୍ବ ଡାହାଣୀ ପୋକ

ଆମ୍ବ ଡାହାଣୀ ପୋକ ର ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ପାଇଁ Imidacloprid ୧୭.୮ % SL @ ୫ ମିଲି କିମ୍ବା Thiamethoxam ୨୫% W.G @ ୩ ଗ୍ରାମ କିମ୍ବା Acetamiprid ୨୦% S.P. @ ୪ ଗ୍ରାମ ୧୫ ଲିଟର ପାଣି ରେ ମିଶାଇ ସିଞ୍ଚନ କରନ୍ତୁ । ଆମ୍ବ ଗଛ ମୂଳ ରେ ଧୂଆଁ ଦେଲେ ଆମ୍ବ ଡାହାଣୀ ସଂଖ୍ୟା କମି ଯାଇଥାଏ ।

ପଶୁ ସମ୍ପଦ

ପ୍ରାଣୀ ମାନଙ୍କ ଗୃହ ପରିଚାଳନା

ଅଧିକ ଗରମ କାରଣ ରୁ ପ୍ରାଣୀ ମାନଙ୍କ ଦୁଗ୍ଧ, ମାଂସ ଆଦି ଉତ୍ପାଦନ କ୍ଷମତା କମିଯାଏ ଓ ଅବସ୍ଥା ରେ ସୁଧାର ନ ଆସିଲେ ପ୍ରାଣୀ ମାନେ ମୃତ୍ୟୁ ବରଣ ମଧ୍ୟ କରିପାରନ୍ତି । ଦିନବେଳା ଖରା ଅଧିକ ହେଲେ ପ୍ରାଣୀ ମାନଙ୍କୁ ଗୁହାଳ ରୁ କାଢି ଛାଇ ଜାଗାରେ ବାନ୍ଧିବା ଉଚିତ। ଗୁହାଳ ର ଛପର ଟିଣ ବା ଆୟବେଶଟୋସ ର ହୋଇଥିଲେ ତା ଉପରେ ଛଣ ବା ନଡିଆ ବାହୁଙ୍ଗା ପକାଇ ରଖନ୍ତୁ ଓ ମଝିରେ ମଝିରେ ପାଣି ଛିଞ୍ଚନ୍ତୁ। ଜୋର ରେ ଖରା ହେଉଥିଲେ ଗୁହାଳର ଖୋଲା ଥିବା ଜାଗା ଗୁଡିକ ରେ ଓଦା ଅଖା ଟଙ୍କାଇ ରଖନ୍ତୁ ଓ ଛାଇ ହୋଇଗଲେ ଅଖା ଖୋଲି ଦିଅନ୍ତୁ । କାନ୍ଥ ଓ ଛାତ ଉପରେ ଧଳା ରଙ୍ଗର ତୁନର ଲେପନ ଦିଅନ୍ତୁ । ଅଧିକ ଉତ୍ପାଦନ କ୍ଷମ ପ୍ରାଣୀ ରଖୁଥିଲେ ପଙ୍ଖା, ପାଣି ଛିଞ୍ଚିବା ଜନ୍ତୁ ଓ ଅନ୍ୟ ତାପମାତ୍ରା କମାଇ ପାରୁଥିବା ଉପକରଣ ଲଗାଇବା ର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯିବା ଦରକାର। ଅଂଶୁଗାତ ରେ ଆକ୍ରାନ୍ତ ହେଲେ ତୁରନ୍ତ ନିକଟସ୍ଥ ପ୍ରାଣୀ ଚିକିତ୍ସକଙ୍କ ସହ ପରାମର୍ଶ କରନ୍ତୁ, ମୁଣ୍ଡ ରେ ବରଫ ଘସନ୍ତୁ, ଓଦା କପଡା ବା ଅଖା ରଖନ୍ତୁ ।

କୁକୁଡା ଓ ବତକ ମାନଙ୍କ ଗୃହ ପରିଚାଳନା

ଖରା ଦାଉରୁ କୁକୁଡା ଓ ବତକ ମାନଙ୍କ ମାଂସ, ଅଣ୍ଡା ଉତ୍ପାଦନ କ୍ଷମତା କମିଯାଏ ଓ ଅନେକ ସମୟରେ କୁକୁଡା, ବତକ ମାନେ ମୃତ୍ୟୁ

ବରଣ କରିଥାନ୍ତି । ଖରା ଦାଉ ରୁ ରକ୍ଷା କରିବା ପାଇଁ କୁକୁଡ଼ା ଓ ବତକ ଘର ତିଆରି କଲା ବେଳେ ଧାନ ଦେବେ ଯେପରି ଘର ଭିତର କୁ ସିଧା ଖରା ପଡ଼ୁନଥିବ, ମୁକ୍ତ ବାୟୁ ଚଳାଚଳ କରୁଥିବ, ଘର ର ଛପର ଉଚ୍ଚା ଓ ପାର୍ଶ୍ଵ କାନ୍ଥ ନିଚା ଥିବା ଛପର ଉପରେ କଖାରୁ ଭଳି ଲତା ଜାତୀୟ ଗଛ ମତାକୁ ଓ ଦିନ ବେଳା ପାଣି ଛିଞ୍ଚିବା କୁକୁଡ଼ା ଓ ବତକ ମାନଙ୍କ ଉପରେ ପାଣି ସିଞ୍ଚନ କରନ୍ତୁ କିନ୍ତୁ ଧାନ ଦିଅନ୍ତୁ ଲିଟର ଯେମିତି ବେଶି ଓଦା ନ ହୁଏ। ଓଦା ଅଖା କୁ କୁକୁଡ଼ା ଓ ବତକ ଘର ଜାଲି ଉପରେ ଟାଙ୍ଗି ଦେଲେ ଘର ଥଣ୍ଡା ରହିଥାଏ। ଲିଟର କୁ ବାରମ୍ବାର ଘାଣ୍ଟିବା ଦରକାର କାରଣ ଏହା ଦିନ ବେଳା ଉତ୍ତାପ ଧାରଣ କରିଥାଏ ଓ ଘର ଭିତରେ ଅଧିକ ଗରମ ପରିବେଶ ସୃଷ୍ଟି କରିଥାଏ। ଘର ଚାରିପଟେ ବହଳିଆ ପତ୍ର ଥିବା ଗଛ ଲଗାଇବା ଉଚିତ ।

ତୁଷାର ରଞ୍ଜନ ମହାନ୍ତି
ନୋଡାଲ୍ ଅଫିସର,
ଗ୍ରାମୀଣ କୃଷି ମୌସମ ସେବା, ଓ.ୟୁ.ଏ.ଟି

ଅଧ୍ୟକ୍ଷ, ଗବେଷଣା ନିର୍ଦ୍ଦେଶାଳୟ,
ଓଡ଼ିଶା କୃଷି ଓ ବୈଷୟିକ ବିଶ୍ଵବିଦ୍ୟାଳୟ

ଚାଷରେ ଅଧିକ ଲାଭବାନ ହେବା ପାଇଁ ଓୟୁଏଟି କଲିଙ୍ଗ ଉତ୍ପାଦ (ଚାରା, QPM, ଚିସୁ କଲଚର ଗଛ, ଫଳ ଓ ପନିପରିବା, ଯାଅଁଳ, କୁକୁଡ଼ା ଚିଆଁ, ଛତୁ, ଛତୁ ମଞ୍ଜି, ଜୈବିକ ସାର, ଜୈବିକ କୀଟନାଶକ, ଜିଆ ଖତ, କୃଷି ଯନ୍ତ୍ରପାତି ଇତ୍ୟାଦି) ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ ।

ଭାରତୀୟ ପାଣିପାଗ ବିଭାଗର ପୂର୍ବଦୁମାନ ଓ ପାଣିପାଗ ଭିତିକ କୃଷି ସୁଚନା ନିମନ୍ତେ ଅଧିକ ବିବରଣୀ ପାଇଁ
MEGHDOOT ମୋବାଇଲ ଆପ ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ ।

(Android: <https://play.google.com/store/apps/details?id=com.aas.meghdoot>)

(iOS: <https://apps.apple.com/in/app/meghdoot/id1474048155>)